

# คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1994-2028/2568

นาง น. กับพวก โจทก์ คณะกรรมการกองทุนสงเคราะห์ลูกจ้าง จำเลย ผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่ จำเลยร่วม  
กฎหมายที่เกี่ยวข้อง พ.ร.บ.คุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541 มาตรา 129, พ.ร.บ.คุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541 มาตรา  
134

## ย่อ / หลักกฎหมาย

แนวทางการพิจารณาจ่ายเงินสงเคราะห์แก่ลูกจ้างต่างด้าวตามหนังสือ  
กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน ที่ รง 0507/ว006876 ลงวันที่ 13 กรกฎาคม 2558 เรื่อง  
แนวทางการพิจารณาจ่ายเงินสงเคราะห์แก่ลูกจ้างต่างด้าวของคณะกรรมการกองทุนสงเคราะห์  
ลูกจ้าง ไม่ใช่กฎหมาย เป็นเพียงแนวปฏิบัติของจำเลยที่กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานแจ้งต่อ  
ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัดเพื่อขอความร่วมมือแจ้งให้สำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน  
จังหวัดทราบถึงแนวทางการพิจารณาของจำเลยเท่านั้น จึงไม่อาจนำมาใช้จำกัดสิทธิเพิ่มขึ้นกว่าที่  
ระเบียบคณะกรรมการกองทุนสงเคราะห์ลูกจ้าง ว่าด้วยการจ่ายเงินสงเคราะห์ อัตราเงินที่จะจ่าย  
และระยะเวลาการจ่าย พ.ศ. 2560 ซึ่งใช้บังคับในขณะที่โจทก์ทั้งสามสืบหายื่นขอรับเงินสงเคราะห์  
และออกโดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา 134 แห่ง พ.ร.บ.คุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541 อันมี  
ลักษณะเป็นกฎหมายคุ้มครองแรงงานที่กำหนดให้มีการจ่ายเงินจากกองทุนสงเคราะห์ลูกจ้างใน  
กรณีอื่นนอกจากในกรณีที่ลูกจ้างออกจากงานหรือในกรณีที่ลูกจ้างตาย การที่จำเลยกำหนด  
แนวทางการพิจารณาจ่ายเงินสงเคราะห์แก่ลูกจ้างต่างด้าวของคณะกรรมการกองทุนสงเคราะห์  
ลูกจ้างไว้ตั้งแต่วันที่ 13 กรกฎาคม 2558 อันเป็นวันก่อนที่ระเบียบคณะกรรมการกองทุนสงเคราะห์  
ลูกจ้าง ว่าด้วยการจ่ายเงินสงเคราะห์ อัตราเงินที่จะจ่ายและระยะเวลาการจ่าย พ.ศ. 2560 จะมีผล  
ใช้บังคับ และไม่ปรากฏว่าจำเลยได้มีการกำหนดเงื่อนไขห้ามลูกจ้างต่างด้าวขอรับเงินสงเคราะห์  
ตามที่ปรากฏในแนวทางการพิจารณาจ่ายเงินสงเคราะห์แก่ลูกจ้างต่างด้าวของคณะกรรมการ  
กองทุนสงเคราะห์ลูกจ้างดังกล่าวไว้ให้ขัดแย้งในระเบียบนั้น ย่อมพอสันนิษฐานได้ว่า จำเลยหาได้  
ตัดใจนำแนวทางปฏิบัติดังกล่าวมาใช้เป็นเงื่อนไขสำคัญตามกฎหมายในการกำหนดห้ามมิให้ลูกจ้าง  
ต่างด้าวที่ไม่ได้รับอนุญาตให้ทำงานให้ถูกต้องตามกฎหมาย ไม่ให้มีสิทธิขอรับเงินสงเคราะห์  
ตามระเบียบคณะกรรมการกองทุนสงเคราะห์ลูกจ้าง ว่าด้วยการจ่ายเงินสงเคราะห์ อัตราเงินที่จะ  
จ่ายและระยะเวลาการจ่าย พ.ศ. 2560 ไม่กฎหมายคุ้มครองแรงงานเป็นกฎหมายที่เกี่ยวข้องด้วย  
ความสงบเรียบร้อยของประชาชน การจำกัดสิทธิของลูกจ้างบางประเภท เช่น ลูกจ้างต่างด้าวในคดี  
นี้ไม่ให้ได้รับสิทธิตามกฎหมายคุ้มครองแรงงานดังกล่าว ไม่ว่าจะมิสาเหตุจากการบริหารจัดการ  
ของกระทรวงแรงงาน หรือนโยบายเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาแรงงานต่างด้าวผิดกฎหมาย หรือ  
ปัญหาที่เกี่ยวกับความมั่นคงของรัฐ หรือเป็นการส่งเสริมให้เกิดความยุติธรรมในการแข่งขันทาง  
ธุรกิจ หรือการป้องกันความเสียหายที่อาจมีผลกระทบต่อการค้าระหว่างประเทศตามที่จำเลยและ  
จำเลยร่วมอ้างเป็นเหตุต่อสู้นั้น สามารถทำได้โดยกฎหมายเท่านั้น หากทำได้เพียงแค่นี้แนวทาง  
การปฏิบัติของจำเลยแต่อย่างใดไม่ จำเลยและจำเลยร่วมจึงไม่มีสิทธินำแนวทางการพิจารณาจ่าย  
เงินสงเคราะห์แก่ลูกจ้างต่างด้าวของคณะกรรมการกองทุนสงเคราะห์ลูกจ้างซึ่งไม่ใช่กฎหมายมาตัด  
สิทธิโจทก์ทั้งสามสืบหาในการขอรับเงินสงเคราะห์ที่พิพาทได้

## คำพิพากษา

คดีทั้งสามสืบหาสำนวนนี้ ศาลแรงงานภาค 5 มีคำสั่งให้รวมพิจารณาเป็นคดีเดียวกัน โดยให้เรียก โจทก์เรียงตามลำดับสำนวนว่า โจทก์ที่ 1 ถึงที่ 35 โจทก์ทั้งสามสืบหาสำนวนฟ้องขอให้เพิกถอนคำสั่ง คำวินิจฉัย และมติของจำเลยที่ไม่อนุมัติให้โจทก์ทั้งสามสืบหาได้รับเงินสงเคราะห์ตามหนังสือที่ ชม 0029/2738 และที่ ชม 0029/2741 ลงวันที่ 14 มิถุนายน 2564 เรื่องแจ้งผลการพิจารณาคำขอรับเงินสงเคราะห์ (กรณีอื่น นอกจากค่าชดเชยและกรณีนายจ้างไม่จ่ายค่าชดเชย) และให้จำเลยมีมติหรือคำสั่งให้กองทุนสงเคราะห์ลูกจ้างจ่ายเงินสงเคราะห์ให้แก่โจทก์ทั้งสามสืบหาตามคำขอรับเงินสงเคราะห์ของโจทก์แต่ละคน จำเลยทั้งสามสืบหาสำนวนให้การและแก้ไขคำให้การขอให้ยกฟ้อง ระหว่างการพิจารณาของศาลแรงงานภาค 5 โจทก์ทั้งสามสืบหา ยื่นคำร้องขอให้เรียกผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่เข้ามาเป็นจำเลยร่วม โดยอ้างว่า ผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่เป็นผู้มีคำสั่งไม่อนุมัติคำขอรับเงินสงเคราะห์แก่โจทก์ทั้งสามสืบหา ถือเป็นการโต้แย้งสิทธิและมีส่วนรับผิดชอบโจทก์ทั้งสามสืบหา ศาลแรงงานภาค 5 มีคำสั่งเรียก ผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่เข้ามาเป็นจำเลยร่วม ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 57 (3) (ข) ประกอบพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแรงงานและวิธีพิจารณาคดีแรงงาน พ.ศ. 2522 มาตรา 31 จำเลยร่วมทั้งสามสืบหาสำนวนให้การขอให้ยกฟ้อง ศาลแรงงานภาค 5 พิจารณาแล้ว พิพากษาให้เพิกถอนมติที่ประชุมจำเลย ครั้งที่ 4/2564 ลงวันที่ 30 เมษายน 2564 ในส่วนที่ไม่เห็นชอบให้จ่ายเงินสงเคราะห์จากกองทุนสงเคราะห์ลูกจ้างกรณีนายจ้างไม่จ่ายเงินอื่น นอกจากค่าชดเชยให้แก่โจทก์ทั้งสามสืบหา และเพิกถอนคำสั่งของจำเลยร่วมที่ไม่อนุมัติให้จ่ายเงินสงเคราะห์จากกองทุนสงเคราะห์ลูกจ้างกรณีนายจ้างไม่จ่ายค่าชดเชยให้แก่โจทก์ที่ 1 ถึงที่ 18 ที่ 20 ถึงที่ 23 และที่ 25 ถึงที่ 35 โดยให้โจทก์ทั้งสามสืบหาสิทธิได้รับเงินสงเคราะห์จากกองทุนสงเคราะห์ลูกจ้างตามคำพิพากษาศาลแรงงานภาค 5 จำเลยและจำเลยร่วมอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ คดีชั้นอุทธรณ์พิเศษแผนกคดีแรงงานพิพากษายืน จำเลยและจำเลยร่วมฎีกาโดยได้รับอนุญาตจาก ศาลฎีกา ศาลฎีกาแผนกคดีแรงงานวินิจฉัยว่า ศาลแรงงานภาค 5 ฟังข้อเท็จจริงว่า โจทก์ทั้งสามสืบหาเป็นคนต่างด้าว โจทก์ทั้งสามสืบหาเข้าทำงานเป็นลูกจ้างบริษัท ร. ตำแหน่งพนักงานรักษาความสะอาด ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2562 ถึงวันที่ 18 มีนาคม 2563 บริษัท ร. ค้างจ่ายค่าจ้างค่าทำงานในวันหยุด จ่ายค่าจ้างน้อยกว่าอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ และเลิกจ้างโดยไม่จ่ายค่าชดเชยให้แก่โจทก์ทั้งสามสืบหา โจทก์ทั้งสามสืบหาจึงไปยื่นคำร้องต่อพนักงานตรวจแรงงาน สำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัดเชียงใหม่ วันที่ 8 กันยายน 2563 พนักงานตรวจแรงงานมีคำสั่งที่ 126/2563 ให้บริษัท ร. จ่ายค่าทำงานในวันหยุด ค่าจ้าง ค่าจ้างขั้นต่ำ และค่าชดเชยให้แก่โจทก์ทั้งสามสืบหา นายจ้างทราบคำสั่งโดยชอบแล้วไม่นำคดีไปสู่ศาลภายในเวลาที่กฎหมายกำหนด คำสั่งของพนักงานตรวจแรงงานดังกล่าวจึงเป็นที่สุด แต่นายจ้างไม่จ่ายเงินตามคำสั่งพนักงานตรวจแรงงานให้แก่โจทก์ทั้งสามสืบหา วันที่ 12 พฤศจิกายน 2563 โจทก์ทั้งสามสืบหา ยื่นคำขอรับเงินสงเคราะห์กรณีนายจ้างไม่จ่ายเงินอื่นนอกจากค่าชดเชย และโจทก์ที่ 1 ถึงที่ 18 ที่ 20 ถึงที่ 23 และที่ 25 ถึงที่ 35 ยื่นคำขอรับเงินสงเคราะห์กรณีนายจ้างไม่จ่ายค่าชดเชย จำเลย พิจารณาคำขอรับเงินสงเคราะห์ของโจทก์ทั้งสามสืบหาสำหรับกรณีนายจ้างไม่จ่ายเงินอื่นนอกจากค่าชดเชยในการประชุมคณะกรรมการกองทุนสงเคราะห์ลูกจ้าง ครั้งที่ 4/2564 เมื่อวันที่ 30 เมษายน 2564 มีมติไม่เห็นชอบให้จ่ายเงินสงเคราะห์แก่โจทก์ทั้งสามสืบหา เนื่องจากไม่เป็นไปตามหนังสือกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานที่ รง 0507/ว006876 ลงวันที่ 13 กรกฎาคม 2558 เรื่อง



หน้า 4 / 5

การที่จำเลยกำหนดแนวทางการพิจารณาจ่ายเงินสงเคราะห์แก่ลูกจ้างต่างด้าวของคณะกรรมการกองทุนสงเคราะห์ลูกจ้างไว้ตั้งแต่วันที่ 13 กรกฎาคม 2558 อันเป็นวันก่อนวันที่ระเบียบคณะกรรมการกองทุนสงเคราะห์ลูกจ้าง ว่าด้วยการจ่ายเงินสงเคราะห์ อัตราเงินที่จะจ่ายและระยะเวลาการจ่าย พ.ศ. 2560 จะมีผลใช้บังคับ และไม่ปรากฏว่าจำเลยได้มีการกำหนดเงื่อนไขห้ามลูกจ้างต่างด้าวขอรับเงินสงเคราะห์ตามที่ปรากฏในแนวทางการพิจารณาจ่ายเงินสงเคราะห์แก่ลูกจ้างต่างด้าวของคณะกรรมการกองทุนสงเคราะห์ลูกจ้างดังกล่าวไว้ให้ชัดเจนในระเบียบนั้น กรณีเช่นนี้ ย่อมพอสันนิษฐานได้ว่า จำเลยหาได้ตั้งใจนำแนวทางปฏิบัติดังกล่าวมาใช้เป็นเงื่อนไขสำคัญตามกฎหมายในการกำหนดห้ามมิให้ลูกจ้างต่างด้าวที่ไม่ได้รับอนุญาตให้ทำงานให้ถูกต้องตามกฎหมาย ไม่ให้มีสิทธิขอรับเงินสงเคราะห์ตามระเบียบคณะกรรมการกองทุนสงเคราะห์ลูกจ้าง ว่าด้วยการจ่ายเงินสงเคราะห์ อัตราเงินที่จะจ่ายและระยะเวลาการจ่าย พ.ศ. 2560 เมื่อกฎหมายคุ้มครองแรงงานเป็นกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับความสงบเรียบร้อยของประชาชน การจำกัดสิทธิของลูกจ้างบางประเภท เช่น ลูกจ้างต่างด้าวในคดีนี้ ไม่ให้ได้รับสิทธิตามกฎหมายคุ้มครองแรงงานดังกล่าว ไม่ว่าจะมิใช่สาเหตุจากการบริหารจัดการของกระทรวงแรงงาน หรือนโยบายเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาแรงงานต่างด้าวผิดกฎหมาย หรือปัญหาที่เกี่ยวกับความมั่นคงของรัฐ หรือเป็นการส่งเสริมให้เกิดความยุติธรรมในการแข่งขันทางธุรกิจ หรือการป้องกันความเสียหายที่อาจมีผลกระทบต่อการค้าระหว่างประเทศตามที่จำเลยและจำเลยร่วมอ้างเป็นเหตุต่อสู้ในอุทธรณ์นั้น สามารถทำได้โดยกฎหมายเท่านั้น หากทำได้เพียงแค่นำแนวทางการปฏิบัติของจำเลยแต่อย่างใด ไม่ จำเลยและจำเลยร่วมจึงไม่มีสิทธินำแนวทางการพิจารณาจ่ายเงินสงเคราะห์แก่ลูกจ้างต่างด้าวของคณะกรรมการกองทุนสงเคราะห์ลูกจ้างดังกล่าวซึ่งไม่ใช่กฎหมายมาตัดสิทธิโจทก์ทั้งสามสืบหาในการขอรับเงินสงเคราะห์ที่พิพาทได้ คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 15463 – 15464/2558 ที่จำเลยและจำเลยร่วมอ้างในอุทธรณ์ก็ได้วินิจฉัยในประเด็นเรื่องแนวทางการพิจารณาจ่ายเงินสงเคราะห์แก่ลูกจ้างต่างด้าวของคณะกรรมการกองทุนสงเคราะห์ลูกจ้างว่ามีผลใช้บังคับหรือไม่เช่นเดียวกันกับในคดีนี้ ข้อต่อสู้ของจำเลยและจำเลยร่วมเช่นนี้ไม่อาจรับฟังได้ ที่ศาลแรงงานภาค 5 วินิจฉัยว่า การที่จำเลยมีมติไม่เห็นชอบให้โจทก์ทั้งสามสืบหาได้รับเงินสงเคราะห์กรณีนายจ้างไม่จ่ายเงินอื่นนอกจากค่าชดเชย และจำเลยร่วมมีคำสั่งไม่อนุมัติให้โจทก์ที่ 1 ถึงที่ 18 ที่ 20 ถึงที่ 23 และที่ 25 ถึงที่ 35 ได้รับเงินสงเคราะห์กรณีนายจ้างไม่จ่ายค่าชดเชย เป็นการวินิจฉัยเกินเลยไปจากกฎหมายและระเบียบจึงไม่ชอบ มีเหตุให้เพิกถอนมติของจำเลย และคำสั่งของจำเลยร่วมดังกล่าวมานั้น ศาลฎีกาเห็นพ้องด้วย อุทธรณ์ของจำเลยและจำเลยร่วมฟังไม่ขึ้น พิพากษายืน

## องค์คณะ

ปิยนุช จรูญรัตนนา · จำแลง กุลเจริญ · พงษ์รัตน์ เครือกลื่น

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://thaideka.online/deka/1994-2028/2568>